

KLÁRA

5. 6.

Nikdy som si nepísala denník. Ani v puberte nie. Nebolo veľmi o čom a pripadalo mi to také romantické a zbytočné. Život sa má žiť a nie vypisovať do ružových zošitov.

Navyše málokto je skutočne úprimný a každý má tendenciu vidieť sa lepším, než v skutočnosti je.

Preto sa nerada fotografujem. Fotografia je síce fajn, ale pocit nezachytí. Aj slová sú pomerne nepresné a vágne. Každý im rozumie inak, každý si ich vysvetľuje inak. Podľa toho, ako mu to vyhovuje.

Tak prečo sa teda písaním živím? Odpoveď, že nič iné neviem, neobstojí. Nikdy som nenabrala odvalu skúsiť niečo iné. Už takmer desať rokov tie isté noviny, viac-menej rovnakí ľudia, celý čas tie isté témy. Len som sa stihla presunúť zo Slovenska do Izraela. Keby som pred rokmi nestretla Jossiho a nevydala sa sem, ešte by som sedela v bratislavskej redakcii.

Taká je realita. Nemám odvalu na veľa vecí a sama nemôžem uveriť, že som bola schopná zbaliť sa a presťahovať svoj život do úplne inej krajiny. Aj keď Jossi hovorí, že mentálne som sa nepresťahovala nikdy. Doma tiež zostali všetky moje milované knihy, čo je podľa neho jasný dôkaz, že má pravdu.

Teraz však odvahu budem potrebovať. Dúfam, že mám veľké zásoby, keďže som ňou do týchto chvíľ veľmi neplytvala.

Minule som si pozerala svoje diáre. Už roky si ich odkladám. Ani neviem prečo. Nemám tendenciu materializovať si spomienky. Vzala som si ich so sebou aj pri sťahovaní zo Slovenska a držím ich v skrini, hoci sa pri každom veľkom upratovaní zastrájam, že ich vyhodím. Nie je v nich nič osobné. Stretnutia, zoznamy vecí, ktoré treba kúpiť, termíny splatnosti faktúr a stavy na účtoch. A všelijaké tie kresbičky, čo si čmárame, keď nás niekto nudí alebo dráždi. Tých je tam veľa, lebo nie som práve trpezlivý človek.

A ešte telefónne čísla a mailové adresy. Zosušené omrvinky z jedla a škrvny od kávy. Viac nič. Ako keby som ani nemala nejaké zážitky, len povinnosti a vybavovačky. Nie je to pravda, len som sa nikdy nevedela prinútiť zapisovať si ich a nikdy som sa nedostala do štádia, keď by to bolo úplne, ale úplne úprimné. Až na dreň.

Keď napíšete pravdu o sebe a iných a potom si text po sebe prečítate, je to niekedy neznesiteľne ťažké. Môže to byť dokonca neuveriteľné. A mne sa stali veci, ktoré sa ťažko píšu a ktorým sa ťažko verí.

Teraz si však denník písať budem. Programovo. Raz za niekoľko dní si musím nájsť zopár minút. Teraz nemám čas, aby som to mohla odložiť na zajtra.

Neviem, koľko tu budem, a chcem, aby moja dcéra vedela, ako to bolo, ako to budeme prežívať, ako to zvládneme. Verím, že raz si ho budeme čítať spolu a ja sa nebudem musieť hanbiť. A budem si ho písať aj pre seba. Teda vlastne najmä pre seba. Lebo ešte vždy neviem, ako o tom mám hovoriť so svojím oko-

lím. Rovnako je ešte v šoku a nemá pripravenú stratégiu, ako situáciu zvládať. Na blesky z čistého neba nie sme pripravení a ani si nepripúšťame, že by mohli zasiahnuť práve nás.

Možno sa z tejto pliahy nakoniec dostanem, a keď sa zase budem úboho sťažovať, ako mi je na nevydržanie, prečítam si, ako som sa cítila, keď bolo naozaj zle.

Lebo teraz je fakt zle. Úplne najhoršie. Pred pár dňami mi po niekoľkých týždňoch chodenia po lekárach a otázkach, či je normálne, aby som sa cítila tak zle a nikto nevedel prečo, diagnostikovali leukémiu. Vraj mám byť rada, že jednu z tých menej zákerných foriem a ešte aj v prvom štádiu, keď sa s tým dá urobiť veľa.

To, že ju mám, mi potvrdili po telefóne. Naliehala som na nich. Inak to hovoria len osobne. Lekárke som vysvetlila, že nemám odvahu ani silu prísť si to vypočuť. Nevie, prečo urobila výnimku a súhlasila. Asi vycítila, že to z očí do očí neznesiem.

Buď je aj dobrá psychologička, alebo je naozaj pravda, že je veľmi dobrá žena, ako sa o nej hovorí. Keď som sa k nej objednávala, zaujímala sa o moju rodinu, o to, ako žijem, či mám pomoc a či niečo nepotrebujem. Aj diagnózu mi radšej povedala do telefónu, aby nenaťahovala mňa ani čas. Odkladanie pravdy je v tomto prípade ťažký hazard.

Usilujem sa tomu rozumieť a nepýtať sa, prečo práve ja. Tiež sa snažím nerozmýšľať o tom, čo bude o rok. A či bude o rok.

15. 6.

Mama bola so mnou tri mesiace tehotná, keď utekala pomáhať zvesiť príbuzného, ktorý sa obesil. Pokúšal

sa dlho. Tentoraz sa mu to podarilo. Mama utrpela šok a celé tehotenstvo prevracala a preplakala.

Nie nad tým obesenom, veď ten dostal, čo chcel, ale nad stavom sveta a nad každou maličkosťou. Sedela a plakala. A sústavne zvracala. Plakala aj po pôrode. Dnes sa tomu hovorí popôrodná depresia, vtedy bola za hysterku.

Na mňa okrem chorobnej plačlivosti asi preskočila iskra samaritánstva a celý život som sa usilovala niekoho zachraňovať. Svet, mierový proces, svojich partnerov. Len seba som zachrániť nevedela. Myslela som si, že sa zachraňujem tým, že zachraňujem iných. Že keď sa takzvané obetujem, pomôžem iným. Hlúposť. Niektoré veci sa zachrániť nedajú a niektorí ľudia nechcú byť zachránení. Ani nemôžu byť. Jossi tvrdí, že to nemusím byť práve ja, kto ich má upozorňovať, že sa rútia do pekla. A už vôbec to neznamená, že ich musím z toho pekla vyťahovať. Napríklad moja jediná izraelská kamarátka Ria. Už trinásty raz sa pokúsili s manželom o umelé oplodnenie a jej telo opäť povedalo nie. Toľkokrát som jej chcela povedať, aby to vzdala, že žiada nemožné, že otravuje Boha aj prírodu a škodí sama sebe. Raz som aj niečo začala, ale Ria odvrkla, že to nechce počúvať. Že na pochybnosti a odsudzovanie má iných ľudí. O. k.

Aj Jossi mi povedal, aby som sa do toho nemiešala, lebo potom sa Ria so mnou prestane kamarátiť. Joj, už sa bojím. Tieto jeho detské strachy z toho, že bez kamarátov zahynie, ma rozčuľujú.

Keď mu bolo veľmi zle a ležal v nemocnici po tom, čo ho pred rokmi šikanovali v armáde tak, že ho kopali do hlavy, nebol pri ňom ani jeden kamarát. Hoci všetko

to boli deti z najlepšej telavivskej štvrte, ako Jossi celkom nepatrične podotýka.

Ale späť k Rii. Jej mama aj tety zomreli na rakovinu prsníka a ona do seba dobrovoľne pumpuje obrovské dávky hormónov. Takých hormónov, ktoré môžu u toho, kto má nábeh, spustiť rakovinu. Veľmi dobre to vie, všetko si naštudovala a upozornili ju aj na jej klinike. No len tak mierne, veď si všetko hradí sama a oni nechcú prísť o zazobanú klientku.

Ria sa rozhodla ignorovať pravdu. Lebo ide za svojim snom a vtedy sú pravda a realita na príťaž. Tak to robíme mnohí.

Vedie optimistické reči projektovej manažérky o tom, že tento projekt má síce svoje úskalia, ale určite vyjde. Keďže pracuje vo veľkej počítačovej firme, jej know-how aplikuje aj do svojho života. Ako robot. Plánovanie, vyhodnocovanie, identifikácia problémov, realizácia projektu, prezentácia, bonus. A za splnenie každej úlohy si dávajú s manželom navzájom darčeky.

Prvé auto, prvý byt, dovolenka v Thajsku, prvé dieťa, druhá dovolenka... Ešte to druhé dieťa a presunieme sa do ďalšieho levelu. Potom už len hodinky s vodomatom.

Ria sa celý život prekonáva. Má asi štyridsaťpäť kíl a behá maratón. Príde z práce, kde ušetrí svojej firme ťažké milióny, lebo našla nejakú kľučku v zmluve, a ešte pripraví trojchodovú večeru, z ktorej si len tak odštipne, aby náhodou nepribrala. Aj keď by pokojne mohla konkurovať vyžle.

Fotografie večere ešte stihne zavesiť na Facebook a spočítať si lajky od podobne postihnutých kamarátok. Tie ochkajú jedna radosť. Je aj nad čím, Ria variť vie.

To všetko robí preto, aby sa vyrovnala svojmu mužovi, teda vlastne svojej svokre. Lebo to je pani dokonalá. Asi ako každá svokra.

Minule som Rii povedala, že je to rovnako zúfalé, ako dosiahnuť izraelsko-palestínsky mier. O tom už roky píšem a vraj dobre. Na rozdiel od Rie, ktorá si z firemných bonusov zase kúpila auto, som však platená mizerne. Veď ani nemám také výsledky. Celý balík internetovej bezpečnosti pre najväčšiu banku v Poľsku verzus články v novinách. Vyjadrené v cifrách, Ria asi pätnásťkrát viac. Vyjadrené časom stráveným s dieťaťom, ja asi stopäťdesiatkrát viac. Úprimne, jej práca je asi dôležitejšia, pre mňa je však najdôležitejšia moja Noemi.

Ria veľmi dobre vie, kde je moje slabé miesto, a s radosťou ma tým deptá. Minule si na ihrisko doniesla fotoaparát, ktorý stál toľko, koľko my vydáme na domácnosť za dva mesiace. Tvárila sa strašne profesionálne.

Nefotila však svoju dvojročnú dcéru Dani, ktorá je výsledkom pätnástich cyklov hormonálnej terapie a človek by predpokladal, že bude pre svojich rodičov všetkým, ale polozdochnuté holuby. Dani sa márne šklábila do objektívu. Moja zlatá, tvoju mamu ty nezaujímaš. Nie si holub. Ria to nazýva estetikou škaredosti.

Ja by som povedala, že ide skôr o nedostatok citu. Ria je od puberty odkázaná sama na seba a na jej vzťahu s Dani to vidieť. Chýbala jej mama, lebo bola vzorná sovietska vedecká pracovníčka a súdružka, ktorá sa nemohla venovať rodine. Ria teraz nevie byť mamou svojej dcéry. Nemá návod.

Keď mi dávnejšie povedala, že počas „až“ trojmesačnej materskej sa nevedela dočkať, kedy sa vráti jej muž, aby mu „to“ konečne dala na ruky a mohla si od-

dýchnuť, skoro som sa rozplakala. Ja som svoju dcéru nechcela dať do rúk nikomu. Tak veľmi som ju potrebovala cítiť pri sebe. To, že by som ju zverila nejakej opatrovateľke ako Ria, vôbec neprichádzalo do úvahy.

Ria na mňa pozerala ako na totálneho blázna, keď som jej to opisovala. Ako je možné, že niečo také povie žena s akademickým titulom? Normálne sa na mňa osopila, že sa správam iracionálne, neprakticky a málo sebecky. „Musíš byť sebec,“ opakuje mi dookola, „inak ti roztrhá srdce.“ Ria je dokonalý a programový sebec. A dokonale ma štvie.

Keď sa na ňu pozerám, vidím, čo všetko nemám a zrejme nikdy mať nebudem. Vlastný byt zaplatený bez hypotéky, luxusné auto, plnú skriňu topánok, súpravu kuchynských nožov, aké by závidel aj šéfkuchár, ktorý má hviezdičky od Michellina. Fotku na nástenke vzorných zamestnancov firmy, prvé miesto v poradovníku tých, čo čakajú na vyslanie na lukratívnu pozíciu v zahraničí.

Ja mám len RAKOVINU, dlhy a zaprášené novinárske ceny. A strašne veľa obdivovateľov. Takých, čo ma potlápkávajú po pleci, vraj aká som talentovaná, nezištná, zásadová. A za chrbtom sa smejú, že si za tie zásady a intelekt veľa nekúpim. A že z toho nemá nič ani moja dcéra. Veď to je aj pravda. Vlastne sa ani neurážam, keď mi to takto niekto podá. Takéto komentáre ma vytočia len na chvíľu.

Aj Ria sa so mnou asi kamaráti len preto, aby sa mohla vystatovať. Čo všetko ona dokázala, respektíve, čo všetko si môže za to kúpiť. A že byť sebecom sa vypláca. Možno.

Ja však stále verím v niečo iné. Verím, že stúpať

ostatným po hlavách, keď sa šplháme hore, by sa nemalo. Aj keď je výsledkom to, že všetci ostatní nás považujú za neschopných rojkov. Ria sa môže smiať, koľko chce. A všetci ostatní spolu s ňou.

18. 6.

Včera mi zase volala. Štrnásty pokus uhniezdiť vajíčko. Už som z toho chorá. Navyše nie som v stave počúvať o cudzích problémoch. Zdajú sa mi, popri tých mojich, také malicherné.

Nemám ani silu povedať jej, že sa strašne rúha a prečo si radšej neadoptuje sirotu z Ruska, ako to urobila naša pediatrička. Má takého rozkošného chlapčeka, ktorý by inak možno skončil v nejakom sirotinci šesťsto kilometrov od Moskvy v zamrežovanej postieľke.

Zmohla som sa len na želanie, aby to dobre dopadlo. Lebo ďalšie podrobnosti o zavádzaní trubičiek by som už nezniesla. Stačí mi, že musím počúvať o tých svojich.

Aj tak neviem, načo to dieťa vlastne chce. Veď ani na Dani nemá čas.

Telocvičňa, maratón, podporná skupina pre páry pokúšajúce sa o umelé oplodnenie, do ktorej chodí sama(!), kurz fotografie a tri dni v týždni niekde na cestách. Raz vo Varšave, potom v Amsterdame a Bukurešti. A medzitým ešte posedenia s priateľmi. Bez detí, lebo by vyrušovali a pokazili jej aranžmán na stole.

Raz ma pozvala, ale keď som jej povedala, že bez Noemi neprídem, že v sobotu popoludní by mali byť rodičia s deťmi, nechápala. Veď sobota je jediný voľný deň, zabľabotala. No práve.

V jej spoločenských kruhoch je len jedno dieťa hendikepom. Tieto dobre zarábajúce páry chcú ukázať, že

si môžu dovoliť aj veľa detí. Tak ako plodia peniaze, plodia aj deti. Čo na tom, že pre matku sa materstvo často končí pôrodom, lebo potom už nastúpi celý rad asistentov a inštitúcií. Dôležitý je počet detí.

Ria strašne trpí, že ona sa zasekla na jednotke. Úspešná manažérka a nevie si manažovať svoj vlastný život! Jej muž ju za to trestá odpornými poznámkami. Pritom aj on je ten, kto má problém plodiť. A Ria? Šéfka, ktorá stavia do pozornosti o generáciu starších chlapov, len pokorne prehľta. Jeho jedovaté reči aj hormonálne tablety.

Tu v Izraeli totiž nemá nikoho. Mama už nežije, otec zostal v Rusku a kamarátkam z internátnej školy radšej ukazuje nový kuchynský robot, ako by sa priznala, že má trápenie. Lebo zase chválenkárstvo jej svedčí viac.

No aj tak ju mám rada, túto Riu. Je to taká stratená dušička vo vychudnutom tele. A keď sa nikto nedíva, utrápená a unavená bytosť. Až mi jej je ľúto.

Mama mi celý život vravela, že musím prestať ľudí ľutovať. Lebo ma to zničí a im to aj tak nepomôže. Ľutuje niekto teba? Túto otázku mi kladla často. Snaží sa niekto urobiť tvoj život ľahším? Neodpovedám na to, nepočúvam to, nechcem na to myslieť, lebo pravdivá odpoveď by bola krutá.

Keď som vážne ochorela, prvá reakcia mojej novej rodiny bola: to sa týka len teba a tvojej rodiny. A od nás nečakaj ani korunu, hoci na to ani neprišla reč. Toto mi povedal môj svokor predtým, ako sa vybral na dovolenku do Las Vegas. A ešte mi do ruky vrazil papiere so žiadosťou o invalidný dôchodok. Hoci tam bolo explicitne napísané, že človek musí byť chorý najmenej pol roka, aby oň mohol žiadať. Tuším ma nikdy nikto tak neponížil.

Svokra nepovedala nič. Len zabľabotala, vraj ako dobre, že Noemi nemá rovnakú krvnú skupinu ako ja. Ako keby leukémiu dostávali len ľudia s určitou krvnou skupinou.

Viem, že to je hlúpa poznámka, ktorá ma mala len zraniť, a nemala by som si ju všímať, ale dotkla sa ma. Veľmi.

Vtedy som sa znenávidela. Zato, že som opustila svoju rodinu, prácu, v ktorej som vynikala a ktorá ma strašne bavila, svojich kamarátov, svoje kožené topánky a zimné kabáty. Zato, že som sa nechala zredukovať na položku v účtovníckej knihe, na investíciu, ktorá sa zrejme nevyplatí, na nevydarený obchod, na zlý odhad.

A znenávidela som aj ich. Zato, že sú takí – a toto je najjemnejšie vyjadrenie – tupo praktickí a presne takí, ako som ich odmietala vidieť. Zato, že ma podrazili, že mi zavreli dvere ešte skôr, ako som stihla na ne zaklopať, hoci dovtedy sa tvárili, že by mi zniesli modré z neba. Ani neviem, prečo to vlastne urobili. Načo bola dobrá celá tá konverzácia. Ak mi mala otvoriť oči, tak to sa podarilo.

Tá rana po strhnutí leukoplastu z mojich očí sa nezahojí nikdy. Niektoré veci by sa nemali zabudnúť a na toto nezabudnem nikdy. Vážne chorý človek, ktorý žije mimo domova, toto nepotrebuje.

Aha, zase hovorím, že som vážne chorá. Stále som sa nenaučila to, čo nám opakuje terapeutka v skupine pre onkologických pacientov. Dobrý deň, volám sa XY a mám RAKOVINU, z ktorej sa chcem vyliečiť a aj sa vyliečim. Toto mám tvrdiť pred skupinou asi pätnástich ľudí, z ktorých dobrá polovica sa môže aj rozkrájať, a ich lekár s nimi, a nevylieči sa.

Ako keby som bola nejaká alkoholička alebo narkomanka.

Ja som si však na rozdiel od nich svoju cestu nevybrala. Nahnala ma do nej nejaká šialená súhra genetiky, prostredia, predispozície a čo ja viem čoho. A možno aj tým závislým sa to stalo, možno to nie je otázka vôle, ale génov.

No aj tak, nepáči sa mi to. Tá tupa terapeutka sa s nami baví ako s nejakými chudákmi. Nenávidím ju. A ona ma tiež nemusí. Vraj sa nad všetkým príliš zamýšľam, nepočúvam ju a všetko komentujem, čo ona celkom neprofesionálne berie ako osobnú urážku.

Jednoducho, dovolila som si spochybníť jej metódy.

Tak ako pred rokmi, keď som s dvoma najlepšimi kamarátkami z krúžku (vtedy som nevedela, že aj s dvomi ženami, s ktorými sa môj život ešte poprepletá) nedostala skúšku z psychológie. Lebo sme sa rehotali, keď sa nás pani docentka usilovala zhyponotizovať.

Smiali sme sa jej do tváre, predstierali sme, že už sme akože zhyponotizované, a tak nám to vrátila na skúške. Vyrasila nás. Mne len bolo hlúpe, že nás chce zhyponotizovať asi tridsať naraz. Tak ako nechápem, ako môže byť terapeutkou na onkológii také bezcitné drevo.

Tá moja prešla na onkológiu rovno z psychologickkej poradne pre vojakov. Takže nepočúva, ale velí. Necíti, ale cituje naučené frázy. Že treba byť silný ako oceľ, nepoddávať sa, neľutovať sa, nedať sa ľutovať, spievať si v sprche, zachovávať si jasnú myseľ a nádej, a podobné koniny. Normálne ako z prednášky o posilňovaní kolektívu v kibuci. Nabudúce nám ešte nakáže nosiť kibucnícke sandále, kraťasy a vyženie nás do žatvy. Toto je ten typický izraelský pátos. Nevzdávať sa, za-

tnúť zuby, lebo tí okolo len čakajú na tvoju chybu. To učia deti od malého mala.

Neviem, či práve toto chcú počuť onkologickí pacienti. Či spievanie v sprche prehluší ich úzkosť a strach, či veselé posedenie s priateľmi (kolektivismus je ďalšia izraelská špecialita, na ktorú si nemôžem zvyknúť) naozaj pomôže prekonať bolesti.

Keď ma minule svojimi otázkami zdeptala tak, až som sa pred spolupacientmi rozplakala (to zase nie je taký problém), vykričala som jej, že mi viac ubližuje, ako pomáha. Že ma nechá prechádzať mojimi traumami, že sa stávam objektom jej profesionálnej zvedavosti.

„Moja, ale ja nerobím nič. Ubližuješ si sama. Ja prídem domov a zabudnem na teba. Ty si to ublíženie budeš v sebe pestovať ešte pol roka,“ povedala mi zrazu tým odporne profesionálnym hlasom a nahodila americký úsmev.

Štve má táto osoba. Štve, lebo má pravdu. Budem sa nad všetkým ešte pol roka zamýšľať. Budem si túto scénu denne premietiť a hovkať si vo svojom zlyhaní. Alebo takzvanom zlyhaní. A nechám ju, aby mala navrch. Budem sa vyžívať v bolesti a sebaľútosti namiesto toho, aby som to riešila.

Pravdu má aj v tom, že takto to ďalej ťahať nemôžem. Tvárim sa, akoby sa nič nedialo, a podľa toho konám. Všetko udržujem v zaužívanom „zdravom“ režime. No podľa nej sa onkologický pacient nemôže starať o domácnosť, dieťa, pracovať a ešte dochádzať takmer denne k lekárovi.

To je nemožné fyzicky aj psychicky, lebo taký nápor je veľký aj pre zdravého človeka.

Ja som sa jej však rozhodla dokázať, že môžem. Ako

som kedysi chcela ukázať pani docentke, že ma nemôže len tak zhypnotizovať. Nedala mi za to skúšku.

Aký trest dostanem teraz, radšej ani nepremýšľam. Len mu idem v ústrety s úplne chladnou hlavou a pri plnom vedomí. Lebo som sa tak rozhodla. Navzdory všetkým a navzdory zdravému rozumu. Zopárkrát mi to už vyšlo, tak prečo to neskúsiť aj teraz.

20. 6.

Zajtra idem na vážnu konzultáciu s onkologičkou. Nevieť presne, čo mám od stretnutia čakať. Takmer mesiac sa s hematológom pokúšali presne stanoviť diagnózu a teraz mi navrhnú čo a ako. V mojom živote nič neprebíha štandardne. Ani táto choroba.

Je viac druhov leukémie, ktoré sa podľa mojej lekárky dajú jednoznačne identifikovať. Tá moja sa správa čudne. Je niekde na hranici, neprejavuje sa celkom jasne, ukrýva sa. A zabíja ma. Preto aj lekári tak dlho nevedeli zistiť, čo mi spôsobuje problémy. Preto aj relatívne dlho vylučovali, že mám rakovinu. Testy boli raz dobré a potom zas úplne zlé. Ako na hojdačke. Raz dobre, raz zle. Bez akejkoľvek logiky, bez akéhokoľvek scenára. Vyzvolávalo to jedine stresy a pochybnosti, či sú v tom labáku príčetní alebo nie. Niekedy som mala dokonca pocit, akoby na krvné testy chodili dve Kláry. Jedna síce málokrvná, ale inak zdravá, druhá na smrť chorá.

Medzitým som veľmi schudla, modrina sa mi urobí tuším aj z toho, že na mňa sadne mucha, hocikedy odpadnem, nejem, nespím, trasiem sa od zimy aj nervov, opúš

ťam sa. Po všetkých len vreším. Rozplače ma to, že sa ma niekto opýta, čo chcem, vzápätí sa rozrevem zato, že sa ma nikto neopýta (lebo nechcú, aby som sa rozplakala).

Som zlá na seba aj na všetkých okolo. Na Jossiho sestry som uvalila komunikačné a informačné embargo, lebo ich upišťanosť ma len dráždi. Ani Rii som ešte nič nepovedala.

Neviem, čo mám presne povedať. Bojím sa, ako zareaguje. A nielen ona. Bojím sa paniky v očiach ľudí, ich lútosti, pochybností, či to zvládnem. Ak ste od detstva nastavený tak, že sa druhým nesnažíte stáť v ceste a vo výhlade, je to ťažké.

Najväčšie potešenie tuším nachádzam v tom, že si predstavujem svoj pohreb. Vymyslenú mám letnú aj zimnú verziu. Premyslela som ho do detailu, aj keď by mi to vlastne mohlo byť úplne jedno. Viem ešte aj to, čo bude mať oblečené moja Noemi. Zladená musí byť, tak ako vždy. Bože, že nezostúpiš z neba a nenapľuješ na mňa. Normálne sa správam ako chudera. Chudera, ktorá má RAKOVINU.

21. 6.

Tak dnes som si doniesla plán liečby. Má dvadsať strán a je tam všetko, od liečiv až po stravu. Vyzerá profesionálne a nepripúšťa možnosť, že by niečo nemuselo vyjsť. Celkom nenápadne tam prepašovali aj nie príliš dobré čísla o veku dožitia a tak. Sú to len malé poznámky pod čiarou. Pre tých, čo to píšú, len taká drobnosť, pre mňa celý svet.

Tuším im ten plán písala Ria. Má aj taký optimistický vizuál. Bledozelený, akože nádej, slabá, ale predsa nádej. Už by z neho mala iba vyskočiť jej hlavička na tenkom krku a vykriknúť: bude to dobré!

S liečbou začíname hneď. Niet na čo čakať. Nejdeme na chemoterapiu, vraj by to nezabralo a len ma oslabilo.